

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПЛАНУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Павленко К.М., гр. 193-23м-ОЗН-01
Науковий керівник – к.е.н., доцент **Домбровська О.А.**
Державний біотехнологічний університет

Управління землеволодінням та землекористуванням є одним із ключових елементів у забезпеченні сталого розвитку економіки, охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів. У сучасних умовах Україна переживає значні зміни у сфері земельних відносин, що зумовлює необхідність пошуку нових підходів до планування та контролю землекористування.

Одним із основних факторів, що впливають на процеси планування та контролю землекористування, є законодавча база. В Україні діють кілька ключових нормативних актів, які регулюють цю сферу, зокрема Земельний кодекс України, Закон «Про охорону земель», Закон «Про державний земельний кадастр» та інші. Зміни, що відбуваються у законодавстві, спрямовані на забезпечення прозорості ринку землі, ефективності управління земельними ресурсами та запобігання їх нераціональному використанню [1]. Планування землекористування здійснюється на основі розробки детальних планів територій, схем землеустрою та інших документів, що визначають стратегію використання земельних ресурсів. Нормативно-правові акти також передбачають процедури контролю за дотриманням земельного законодавства з боку органів державної влади та місцевого самоврядування.

Одним із найсучасніших підходів до управління земельними ресурсами є використання геоінформаційних систем (ГІС). Ці системи дозволяють інтегрувати просторові дані про земельні ділянки, їхнє використання та стан в єдину інформаційну базу. ГІС-технології дають можливість швидко та точно визначати межі ділянок, оцінювати їхню ринкову вартість, а також оперативно реагувати на зміни в земельних відносинах та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Крім того, ГІС є важливим інструментом контролю за дотриманням вимог законодавства, зокрема щодо охорони земель та екологічної безпеки [2].

Державний земельний кадастр є важливою складовою системи управління земельними ресурсами в Україні. Електронна форма ведення державного кадастру сприяє спрощенню доступу до інформації про земельні ділянки для всіх зацікавлених осіб – державних органів, бізнесу та громадян. Це також сприяє підвищенню прозорості земельних відносин і зменшенню корупційних ризиків. Дані кадастру є основою для планування територій, оцінки їхнього екологічного стану та визначення подальших заходів із охорони та раціонального використання земель.

Важливим елементом сучасних підходів до управління землекористуванням є впровадження інноваційних технологій контролю. Сьогодні активно використовуються дистанційні методи спостереження за станом земель, зокрема аерокосмічна зйомка та дрони, які є особливо ефективними для виявлення змін на великих територіях, де контроль за використанням земель традиційними методами є обмеженим. Крім того, застосування таких інструментів значно знижує витрати на моніторинг та підвищує точність і оперативність отримання даних [3].

Незважаючи на позитивні зміни в плануванні та контролі землекористування в Україні, існують певні проблеми, які потребують вирішення. Однією з них є недостатня інтеграція різних державних реєстрів та інформаційних систем, що ускладнює отримання повної та достовірної інформації про земельні ресурси. Також спостерігається дефіцит кваліфікованих кадрів для роботи з новітніми технологіями та впровадження інновацій у практику управління.

Перспективи розвитку системи управління землекористуванням в Україні полягають у подальшій цифровізації процесів, удосконаленні законодавчої бази, розвитку кадрового потенціалу та активнішому впровадженні інноваційних технологій. Важливою є також співпраця між державними органами, науковими установами та бізнесом для забезпечення сталого розвитку земельних відносин.

Сучасні підходи до планування та контролю землекористування в Україні включають широкий спектр інноваційних методів та інструментів, зокрема використання ГІС, дистанційного моніторингу, вдосконалення кадастрових систем. Ці заходи сприяють підвищенню ефективності управління земельними ресурсами, забезпечують прозорість земельних відносин та допомагають раціонально використовувати землі в умовах ринкової економіки та земельної реформи.

Література

1. Дребот О.І., Височанська М.Я., Комарова Н. В. Інституціональне забезпечення збалансованого використання та охорони земель сільськогосподарського призначення: монографія; за наук. ред. акад. НААН О.І. Дребот. Київ: Аграрна наука, 2021. 280 с
2. Лазарева, О. В., Мась, А. Ю., Борисевич, К. Ю. (2022). Особливості планування землекористування в системі управління земельними ресурсами країн Європи та можливості їх застосування в Україні. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі, (6), 24-32. <https://doi.org/10.32782/tourismhospcee-6-4>
3. Шарій Г.Т. Державне управління земельними ресурсами: стратегія та перспективи використання та охорони земель: монографія. Київ: ЗНУ, 2020. 20 с.